

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce: X. Q. N.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Václavské nám. 21, Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 12. 2011, č. j. OAM-358/ZA-ZA06-HA08-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 3. 2013, č. j. 22 Az 2/2012 - 83,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 12. 2011, č. j. OAM-358/ZA-ZA06-HA08-2011 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném v rozhodné době.

Právě projednávaná věc je před Nejvyšším správním soudem řešena již podruhé. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 6. 12. 2012, č. j. 9 Azs 14/2012 - 22 (dále jen „zrušující rozsudek“), zrušil ke kasační stížnosti žalovaného rozsudek krajského soudu ze dne 31. 7. 2012, č. j. 22 Az 2/2012 - 40, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Úvodem považuje Nejvyšší správní soud za vhodné připomenout dosavadní vývoj v právě projednávané věci. Z předloženého správního spisu lze zjistit, že stěžovatel odjel z vlasti z ekonomických důvodů. V České republice se účastnil nelegálního obchodu a

pěstování marihuany, za což byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 23. 5. 2011, sp. zn. 1 T 179/2010, který nabyl právní moci dne 22. 8. 2011, k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvou let a současně mu byl uložen trest vyhoštění v trvání pěti let. Dne 30. 11. 2011 podal stěžovatel žádost o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany kromě ekonomických důvodů též uvedl, že má obavy z návratu do Vietnamu z důvodu vyhrožování a pomsty ze strany kumpánů, kterým se podařilo uprchnout do Vietnamu. V průběhu správního řízení vyplynulo najevo, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany z důvodu legalizace svého pobytu na našem území, poté co byl propuštěn z vězení, jelikož mu bylo uloženo soudní vyhoštění. Žalovaný jeho žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu.

Stěžovatel podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke krajskému soudu, a to z důvodu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. Měl za to, že rozhodnutí žalovaného bylo naprosto nedostatečně odůvodněné ve vztahu k doplňkové ochraně dle § 14a zákona o azylu. Rovněž považoval rozhodnutí žalovaného za příliš vágní, jeho náležitosti nespĺňovaly kritéria řádného rozhodnutí. Žalovaný pochybil, když v podstatě neposuzoval přiznání azylu podle § 14 zákona o azylu. Není jasné, jak žalovaný došel k závěru, že udělení humanitárního azylu není možné.

Krajský soud žalobě vyhověl a žalovanému vytkl, že zjevná nedůvodnost žádosti o mezinárodní ochranu byla z jeho strany posouzena nedostatečně přesvědčivě. Zavázal žalovaného, aby se jeho názor stran důvodů pro zhodnocení žádosti jako zjevně nedůvodné opíral o hlubší úvahy vycházející z provedené důsledné analýzy relevantních podkladů.

Nejvyšší správní soud se se závěrem krajského soudu neztotožnil. Naopak ve zrušujícím rozsudku uvedl, že tvrzení stěžovatele byla posouzena jak z hlediska dvou základních forem mezinárodní ochrany, tj. azylu a doplňkové ochrany, tak i z hlediska kritérií pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu, z hlediska udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a konečně i z hlediska udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b zákona o azylu.

Zdejší soud zdůraznil, že v rámci azylového řízení existují dvě základní povinnosti - břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy výhradně na žadateli o azyl. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí. Je to především žadatel, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany a kdo vymezuje, v jakém rozsahu bude jeho žádost zkoumána.

Nejvyšší správní soud shledal rozhodnutí žalovaného za přezkoumatelné, jelikož z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je seznatelné, z jakých důvodů žalovaný dospěl k závěru o zjevné nedůvodnosti žádosti dle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Žalovaný se též přezkoumatelným způsobem vypořádal s tvrzeními stěžovatele z hlediska všech forem mezinárodní ochrany a míra podrobnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela odpovídá míře podrobnosti uplatněných tvrzení stěžovatele.

pokračování

Krajský soud v záhlaví označeném rozsudku respektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu. Dále se zabýval úvahou, zda byt' tvrzení stěžovatele byla posouzena z hlediska všech forem mezinárodní ochrany, byla i dostatečně prokázána zjevná nedůvodnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané stěžovatelem, a zda se žalovaný opíral o hlubší úvahy vycházející z důsledné analýzy nashromážděných podkladů. V této otázce dle krajského soudu žalovaný nepochybil.

Odmítl návrh stěžovatele na provedení důkazu dotazem na Ministerstvo zahraničních věcí, zda je uzavřena dohoda mezi ČR a Vietnamskou republikou ohledně posouzení, zda stěžovateli hrozí trestní stíhání za trestnou činnost, za níž byl odsouzen v ČR. Stejně tak byl odmítnut návrh stěžovatele na provedení důkazu dotazem na Okresní soud v Mladé Boleslavi, zda soud informoval Vietnamskou ambasádu o důvodech trestního stíhání stěžovatele. Dle soudu bylo provedení těchto důkazů nadbytečné, jelikož neměly vliv na správnost rozhodnutí žalovaného.

Žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že rozsudek krajského soudu napadá pro nesprávné posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], jakož i pro vady řízení [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], tak i pro nedostatek důvodů napadeného rozhodnutí, které považuje stěžovatel za nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Stěžovatel má za to, že přijatelnost jeho kasační stížnosti je v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu. Je přesvědčen, že rozhodnutí žalovaného trpí nepřezkoumatelností ve smyslu nedostatečného vypořádání se s otázkou možného udělení doplňkové ochrany. Z tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného vyvozuje stěžovatel i nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu. Stěžovatel má rovněž za to, že z rozhodnutí žalovaného nelze vyvodit z jakých aktuálních zpráv ČTK a z jakých konkrétních zpráv ve vztahu k zákonu o azylu správní orgán čerpal, jaké závěry zaujal, proto stěžovatel považuje rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného ve vztahu k posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu shledává stěžovatel za naprosto nedostatečné.

Závěr, dle kterého stěžovateli nehrozí žádná újma a stěžovatel se může kdykoliv obrátit na policii Vietnamu, je konstatováním bez opory ve spisovém materiálu, a tudíž vrhá na rozhodnutí žalovaného světlo nepřezkoumatelnosti.

Dále má stěžovatel za to, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Stěžovatel má rovněž za to, že žalovaný pochybil, když v podstatě neposuzoval přiznání azylu podle § 14 zákona o azylu. Není jasné, jak žalovaný došel k závěru, že udělit humanitární azyl nelze. Žalovaný neodůvodnil napadené rozhodnutí řádně, ale pouze generalizujícím způsobem a ve vztahu k tvrzení stěžovatele o jeho strachu ze zabití neodůvodnil žalovaný vůbec, což ani soud nikterak nehodnotil.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud tento rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

K podané kasační stížnosti se vyjádřil žalovaný. Je názoru, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Kasační stížnost považuje za nepřipustnou ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Žalovaný je přesvědčen, že rozsudek krajského soudu je zcela zákonný, řádný a bezvadný a respektující právně závazný názor Nejvyššího správního soudu.

Žalovaný Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby kasační stížnost stěžovatele odmítl pro nepřipustnost, případně zamítl pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, avšak jde o kasační stížnost ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nepřipustnou.

Zdejší soud připomíná, že v případě kasační stížnosti podané proti rozhodnutí krajského soudu ve věcech azylu se Nejvyšší správní soud nejprve zabývá otázkou přípustnosti kasační stížnosti (§ 102 a násl. s. ř. s.). Pouze v případě přípustné kasační stížnosti pak přichází v úvahu zkoumání její přijatelnosti ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2006, č. j. 8 Azs 5/2006 - 30, veškerá zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou též dostupná na www.nssoud.cz).

V této souvislosti je nutné zdůraznit, že význam § 104 s. ř. s. spočívá v tom, že obsahuje výčet rozhodnutí, proti kterým není kasační stížnost přípustná. Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. K aplikaci tohoto ustanovení se vyslovil i Ústavní soud, který ve svém nálezu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05 (dostupné na <http://nalus.usoud.cz>), poukázal na to, že „ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) soudního řádu správního zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil“. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nepřipustný návrh soud usnesením odmítne.

Judikatura zdejšího soudu nicméně dovodila, že kasační stížnost je přípustná i v některých případech, které citované ustanovení konkrétně neuvádí, ale implicitně obsahuje. Judikatura k této otázce byla zásadně sjednocena v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165 (publ. pod č. 2365/2011 Sb. NSS), v němž rozšířený senát uvedl: „Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. I tyto výjimky je nutno

pokračování

vnímat v kontextu citovaného ustanovení, tedy tak, že námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů Nejvyššího správního soudu, které v dané věci vyslovil, anebo musí směřovat k právní otázce v první kasační stížnosti neřešené proto, že – zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu – řešena být nemohla. Pokud by se ovšem mimo tyto výjimky připustil stav, že v opakovaných kasačních stížnostech účastníci mohou měnit jejich rozsah a důvody mimo rámec předchozího závazného právního názoru či pokynu, zákaz opakovaného projednání věci kasačním soudem by se tím popřel.“

V nyní posuzovaném případě rozhoduje Nejvyšší správní soud za situace, kdy předchozí rozsudek krajského soudu zrušil ke kasační stížnosti žalovaného. Ve zrušujícím rozhodnutí dospěl zdejší soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného je plně přezkoumatelné, nepřezkoumatelnost naopak shledal v rozsudku krajského soudu.

Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá než konstatovat, že svou kasační stížností stěžovatel opětovně brojí do nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, tj. napadá otázku, která již byla plně vyřešena v předchozím zrušujícím rozsudku zdejšího soudu v tomto řízení. Nejvyšší správní soud se ve svém zrušujícím rozsudku zabýval otázkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je plně seznatelné, z jakých důvodů žalovaný dospěl k závěru o zjevné nedůvodnosti žádosti dle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného tak nepřezkoumatelností netrpí.

Smyslem akceptování toho, aby ve výjimečných případech byly připuštěny i opakované kasační stížnosti, je dát stěžovatelům možnost, aby v takové opakované kasační stížnosti mohli uplatnit i ty kasační námitky, které nemohli uplatnit při předchozím kasačním přezkumu. Jinak řečeno, smyslem rozšiřujícího výkladu ustanovení § 104 odst. 3 s. ř. s. je dát možnost, aby v opakované kasační stížnosti zazněly argumenty, které v řízení o předchozí kasační stížnosti zaznít nemohly. Pokud by stěžovatel opřel nyní projednávanou kasační stížnost o námitky, které nemohl uplatnit v předchozím řízení, případně o námitky směřující do věcného posouzení sporu, byla by kasační stížnost přípustná.

V nyní posuzovaném případě však z kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel pouze opisuje již dříve uplatněné žalobní námitky směřující do nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, která však v předcházejícím řízení Nejvyšším správním soudem shledána nebyla. Tímto závazným právním názorem se musel řídit i krajský soud v kasační stížnosti napadeném rozsudku, a proto námitky stěžovatele směřující do nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného zamítl. Stěžovatel v kasační stížnosti nepřináší žádné věcné argumenty, jež by zpochybnil napadený rozsudek krajského soudu, popř. rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný zamítl žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Stěžovatel tak stále setrvává na přesvědčení, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné a pouze na těchto argumentech svoji kasační stížnost vystavěl.

Stěžovatel tak po Nejvyšším správním soudu požaduje, aby se znovu zabýval věcí, u které již jedenkrát svůj závazný právní názor vyslovil, a to v situaci, kdy se krajský soud

tímto právním názorem řídil. Taková kasační stížnost je podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nepřipustná. Dané ustanovení soudního řádu správního nepředjímá, která strana sporu kasační stížnost podá, ale vylučuje, aby se Nejvyšší správní soud vyjadřoval znovu k právním otázkám, které v dané věci již závazně vyřešil. Zdejší soud je vázán rozsahem kasační stížnosti, což je projevem obecné dispoziční zásady, jež se projevuje i v řízení o kasační stížnosti a v ní uplatněnými důvody (srov. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Bylo tak zcela na stěžovateli, které sporné právní otázky učiní předmětem přezkumu u kasačního soudu.

Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbyvá, než kasační stížnost odmítnout podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. července 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu